

2 (363)
2017

**Czasopismo
Instytutu Zachodniego
w Poznaniu**

Kwartalnik

Instytut Zachodni

**PRZEGLĄD
ZACHODNI**

DZIŚ I JUTRO UNII EUROPEJSKIEJ

- 5 Od Redakcji
- ARTYKUŁY
- 7 *Janusz Józef Węc*, Reforma polityki imigracyjnej, kontroli granic zewnętrznych oraz polityki azylowej Unii Europejskiej w dobie kryzysu migracyjnego (2015-2016)
- 41 *Anita Adamczyk*, Solidarność europejska a relokacja osób wymagających ochrony międzynarodowej
- 63 *Anna Skolimowska*, Oblicza kryzysu spójności Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa po traktacie z Lizbony
- 81 *Magdalena Szkudlarek*, Znaczenie Turcji dla bezpieczeństwa Unii Europejskiej w kontekście kryzysu migracyjnego
- 99 *Magdalena Karolak-Michalska*, O etnopolityce państw współczesnej Europy Wschodniej – niejednorodne etnicznie i kulturowo
- 113 *Piotr Madajczyk*, Propaganda rosyjska w Niemczech (2000-2016)
- 135 *Michał M. Kosman*, Niemcy wobec kryzysu libijskiego w 2011 roku. *Enfant terrible* świata zachodniego?
- 153 *Katarzyna Gelles*, Nastoletni wyborcy. Z austriackich doświadczeń
- 169 *Magdalena Szyszko*, Bankowość centralna w świetle doświadczeń dekady 2007-2016. Czy jest miejsce na zmiany strategiczne?
- 189 *Ewa Szymanik*, Konkurencyjność eksportu – nowe czynniki
- ***
- 205 *Tomasz Nieborak*, *Soft lex, sed lex?* O nowych formach regulacji rynku finansowego Unii Europejskiej
- 219 *Magdalena Śliwińska*, Porozumienie *CETA* lekarstwem na kryzys Unii Europejskiej?
- 233 *Jakub Staniszewski*, Koncepcja zrównoważonej intensyfikacji rolnictwa w państwach Unii Europejskiej
- 247 *Joanna Stefaniak, Joanna Kuczevska*, Mapa drogowa jednolitego rynku wewnętrznego – założenia czy rzeczywistość?
- 261 *Justyna A. Bokajło*, Niemieckie *Ordo* i społeczna gospodarka rynkowa w procesie europeizacji
- 277 *Marta Ulbrych*, The Evolution of the German industrial policy in the context of challenges to the global economy
- 295 *Małgorzata Czermińska*, Efekty handlowe włączenia Polski do jednolitego rynku towarowego

PRZEGLĄDY I KOMENTARZE

- 311 *Piotr Kalka*, Czy w strefie euro występuje jeszcze kryzys?
329 *Piotr Pawlak*, Obraz Niemców w kontekście kryzysu migracyjnego. Analiza komentarzy użytkowników wybranych polskich portali informacyjnych

OCENY I OMÓWIENIA

- 345 *Michał Nowosielski*, Polskie organizacje w Niemczech. Stan i uwarunkowania (omów. *Zbigniew Kurcz*)
351 *Ireneusz Kraś (red.)*, Zarządzanie gospodarcze Unii Europejskiej w drugiej dekadzie XXI w. (omów. *Kinga Machowicz*)

Z KRONIKI NAUKOWEJ

- 357 *Judyta Cabańska, Justyna Sikorska*, Unia Europejska w obliczu strategicznych wyzwań. Quo vadis, Europo? O przyszłości UE z różnych perspektyw
361 *Damian Szymczak*, Kongres Czechoznawstwa Polskiego 2016
363 *Łukasz Szudarski*, „Ziemie Odzyskane” – na nowo
367 *Aleksandra Daniluk*, Przyszłość integracji europejskiej

WSPOMNIENIA

- 373 *Henryk Olszewski*, Profesor Władysław Markiewicz (1920-2017)
380 *Jerzy Kołacki*, Profesor Lech Trzeciakowski (1931-2017)

Szanowni Czytelnicy,

materiały zgromadzone w najnowszym wydaniu „Przeglądu Zachodniego” ukazują **dziś i jutro Unii Europejskiej** w bardzo dynamicznym momencie, gdy budowana z wielkim zaangażowaniem i trudem wspólnota staje wobec bodaj najpoważniejszego – jak dotąd – kryzysu zagrażającego jej spójności oraz tożsamości, a z drugiej strony konfrontowana jest z sytuacją globalną oraz kryzysem migracyjnym, niosącymi duże i zróżnicowane oczekiwania względem Europy. Wielkim paradoksem obecnej sytuacji Starego Kontynentu oraz Unii Europejskiej jest fakt, że dotychczasowe dokonania i wartości, wokół których koncentrowała się w ostatnich dziesięcioleciach pokojowa integracja, przyciągają rzesze migrantów, natomiast przez samych Europejczyków są kwestionowane. Jednak kryzys, choć poważny i wielopłaszczyznowy, podobnie jak każdy inny, staje się równocześnie szansą wypracowania rozwiązań prawnych oraz politycznych i potwierdzenia akceptacji dla europejskiej wspólnoty wśród jej mieszkańców i obywateli. Jak może nigdy wcześniej, potrzeba nie tylko zdolności politycznego kompromisu i legislacyjnej sprawności oraz pogodzenia opinii publicznej i efektów procesu decyzyjnego, lecz przede wszystkim odwołania do idei i wartości konstytuujących Europę od wieków, a Unię Europejską od zarania integracji.

Motywy łączącym wiele opublikowanych w tym tomie artykułów jest kwestia efektywności obowiązujących regulacji oraz próby ich modyfikacji uwzględniające najnowsze tendencje polityczne i zjawiska społeczne oraz ekonomiczne. Dotyczą one przede wszystkim najważniejszego obecnie, choć przecież nienowego problemu wzmożonej migracji. Nie sposób o nim mówić bez uwzględnienia bliższego i dalszego otoczenia międzynarodowego Unii Europejskiej, także ze względu na obecną w tych relacjach konfrontację tradycji demokratycznych z tendencjami autorytarnymi. Z kolei przykłady austriackiego eksperymentu w zakresie prawa wyborczego, wyniesionych z kryzysu strefy euro doświadczeń bankowości centralnej czy nowych regulacji rynku finansowego wskazują, że nie brak odwagi podejmowania zmian o charakterze nowatorskim.

Wyróżnione w osobnej części niniejszego tomu opracowania (strony 205-309) są owocem konferencji naukowej zatytułowanej „Unia Europejska w obliczu strategicznych wyzwań. Quo vadis, Europo? O przyszłości UE z różnych perspektyw” współorganizowanej przez Instytut Zachodni w dniach 20-21 października 2016 r. w Poznaniu. Szczegółowa relacja z tego spotkania znalazła się w dziale „Z kroniki naukowej”.

Do głębszej refleksji skłaniają wspomnienia o profesorach Władysławie Markiewicz i Lechu Trzeciakowskim – dyrektorach Instytutu Zachodniego. Drogi życia oraz dokonania obu wybitnych uczonych przynależą do dziejów poznańskiej placówki naukowej, w których tworzeniu mieli szczególnie udział w latach sześćdziesiątych oraz siedemdziesiątych XX w.

Natalia Jackowska

